

Vergaderjaar 2009–2010

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugdzaken en Cultuur

Nr. 140

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 april 2010

Met betrekking tot de Onderwijs-, Jeugd-, en Cultuurraad, stuur ik u:

- Het verslag van de Informele OJC-Raad van 13 en 14 april jl.
- De schriftelijke afhandeling van het Algemeen Overleg van 8 april jl. Hiermee worden de vragen die tijdens het schriftelijk overleg door de leden van de fracties van de PvdA, het CDA en de VVD zijn gesteld, afgedaan (zie 21501-34, nr. 139).

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J. M. van Bijsterveldt-Vliegenthart

Verslag Informele Raad – 13 en 14 april 2010

Op de agenda van de Informele Raad van 13 en 14 april stonden:

- De follow-up van de Voorjaarsraad over de EU2020-strategie in relatie tot het werkprogramma over Onderwijs en Opleiding.
- Het «Youth on the move»-initiatief

EU2020-strategie en het werkprogramma over Onderwijs en Opleiding.

EU-Commissaris Vassiliou geeft aan dat in de Commissiemededeling over de EU2020-strategie de cijfermatige doelstellingen over hoger onderwijs en voortijdig schoolverlaten gebaseerd zijn op de benchmarks die in mei 2009 door de OJC-Raad zijn vastgesteld. Om input te kunnen leveren voor de Europese Raad van juni aanstaande, worden de lidstaten verzocht de Commissie tijdig te informeren over de nationaal vastgestelde doelstellingen (gerelateerd aan de benchmarks uit het werkprogramma «Onderwijs en Opleiding 2020»). De nieuwe «integrated guidelines», die op basis van de informatie uit de lidstaten worden opgesteld en waarvan onderwijs deel uit gaat maken, kunnen in de OJC-Raad van mei besproken worden.

Nederland benadrukte in haar bijdrage dat een betere verankering van onderwijs in de EU2020-strategie door hantering van twee principes kan worden verzekerd. Ten eerste bewustzijn en bespreking van hetgeen in andere, verwante sectoren gebeurt. Ten tweede geldt dat consistentie ten aanzien van de eerdere besluiten van de OJC-Raad over het werkprogramma «Onderwijs en Opleiding 2020») cruciaal is voor de rol en de geloofwaardigheid van de OJC-Raad. Nederland gaf tenslotte aan dat de rapportagelast en de governance-structuur nauwlettend in de gaten worden gehouden. Bij het aspect van de governance houdt dit onder meer in dat de nationale parlementen een sleutelrol moeten hebben bij het vaststellen van de eigen nationale doelstellingen.

Ook andere lidstaten benadrukten in hun bijdrage dat governance in dit proces aandacht verdient en gaven aan dat de nationale doelstellingen in overeenstemming met de nationale besluitvormingsprocessen moet worden vormgegeven. De EU-Commissaris bracht in reactie hierop in dat de rol van de nationale parlementen uiteraard gerespecteerd moet worden.

Het Spaanse EU-voorzitterschap concludeerde dat de lidstaten tevreden zijn over de rol van onderwijs in de nieuwe EU2020-strategie, en de wijze waarop dit in een aantal «flagships initiatives» (over onder meer «Youth on the move» en «New skills for new jobs») tot uitdrukking komt. De belangrijkste uitdaging ligt volgens het voorzitterschap nu in het vaststellen van gemeenschappelijke EU-benchmarks voor hoger onderwijs en voortijdig schoolverlaten, met inachtneming van het subsidiariteitsprincipe. Over de keuze voor deze twee onderwijsdoelstellingen bestaat overeenstemming. In aanloop naar de Europese Raad in juni zal de OJC-Raad tijdens zijn bijeenkomst in mei een besluit moeten nemen over de cijfermatige invulling van deze twee doelstellingen.

Het «Youth on the move»-initiatief

Het voorzitterschap opende de bespreking van dit thema door vast te stellen dat de jonge generatie van groot belang is voor de toekomst van Europa. Groei zal moeten zijn gebaseerd op kennis, vandaar dat onderwijs en opleiding een belangrijke rol hebben. Het «Youth on the move»-initiatief is op dit gegeven gebaseerd. Het initiatief sluit onder meer aan bij het «Youth in Action»-initiatief uit 2006 en het Leven Lang Leren-

programma. De bestaande programma's moeten op één lijn worden gebracht, zodat de effecten voor jongeren geoptimaliseerd kunnen worden.

EU-Commissaris Vassiliou gaf aan dat met het «Youth on the move»-initiatief niet alleen mobiliteit, maar ook beleid moet worden vormgegeven. De subsidiariteit wordt hierbij volledig gerespecteerd. Het «Youth on the move»-initiatief moet allereerst een verbetering van de prestaties en de aantrekkelijkheid van hoger onderwijs bewerkstelligen. De modernisering van hoger onderwijs moet nu stevig worden doorgezet. Arbeidsmarktinzetbaarheid van afgestudeerden moet worden versterkt door nauwe samenwerking met werkgevers en door het zoeken van verbinding met werkgelegenheidsbeleid. Mobiliteit versterkt de inzetbaarheid van studenten op de arbeidsmarkt door de verbetering van hun vaardigheden (waaronder vreemde talen). Mobiliteit moet dan ook verder worden gestimuleerd voor studenten en voor docenten. Sterke systemen voor Leven Lang Leren moeten worden opgebouwd. Dat vraagt om investering in de kwaliteit van scholen, versterking van het beroepsonderwijs en -opleiding. Tenslotte moet de werkgelegenheidspositie van jongeren beter worden. Daarvoor is een Commissie-mededeling in voorbereiding over werkgelegenheidsbeleid voor de jeugd. Het «Youth on the move»-initiatief vraagt om versterking van een breed scala aan instrumenten. Voor de huidige programma's kan dit betekenen dat zij vanaf 2013 worden gestroomlijnd en geconsolideerd, voortbouwend op de bestaande successen.

In de hierop volgende discussieronde brachten veel lidstaten naar voren dat het van belang is om goed gebruik te blijven maken van de bekendheid van de naamgeving van de huidige programma's. De positie van het volwassenenonderwijs en Leven Lang Leren is een belangrijk aandachtspunt. De naamgeving van het «Youth on the move»-initiatief lijkt wat dit betreft de lading niet helemaal te dekken.

Nederland onderstreepte in haar bijdrage dat iedere student internationale ervaring moet kunnen opdoen tijdens de studie. Daarom is ook meer aandacht voor internationale oriëntatie van onderwijsinstellingen nodig. Bij deze internationale oriëntatie gaat het onder meer om het bevorderen van institutionele samenwerking, gemeenschappelijke diploma's en mogelijkheden voor virtuele mobiliteit. Focus is bij de vormgeving van het «Youth on the move»-initiatief noodzakelijk. Naast voldoende aandacht voor andere sectoren dan alleen het hoger onderwijs, moeten de gevestigde merknamen (zoals bijvoorbeeld het Leven Lang Leren-programma) behouden blijven. De middelen onder de huidige programma's worden uitgeput. Hieruit blijkt dat de programma's populair zijn. Herziening van het EU-budget moet leiden tot meer concurrentiekracht en groei. Dat moet ook in het beschikbare budget van het «Youth on the move»-initiatief tot uiting komen.

In haar reactie op de bijdragen van de lidstaten gaf de EU-Commissaris aan dat het inderdaad van belang is om vast te blijven houden aan het concept Leven Lang Leren, dat in dit verband valt te onderscheiden van de gerichte aandacht voor jeugd. Het aspect van internationalisering moet goed tot uiting komen: zowel als het gaat om het verwerven van vaardigheden van hoge kwaliteit, als om het versterken internationale betrekkingen.

Het voorzitterschap tenslotte, concludeerde op basis van de bijdragen van de lidstaten dat het van belang is om voort te bouwen op bestaande programma's. Het «Youth on the move»-initiatief kan een link vormen tussen wat al goed werkt en de nieuwe prioriteiten van EU2020. Inves-

teren in onderwijs is kostbaar, maar niet investeren is op termijn nog veel kostbaarder. Uit de bijdragen van de lidstaten blijkt overeenstemming te bestaan over het feit dat de huidige programma's een goed startpunt zijn. Het voorzitterschap ziet met belangstelling de aankomende Commissie-mededeling over «Youth on the move» tegemoet. Daarin zullen ook de dwarsverbanden met andere beleidsterreinen aan de orde moeten komen.